

KOMUNALA NOVO MESTO d.o.o., javno podjetje

ELABORAT O OBLIKOVANJU CEN OSKRBE S PITNO VODO V OBČINI STRAŽA

NOVO MESTO, NOVEMBER 2013

**Direktor:
RAFKO KRIŽMAN, prof.**

1. UVOD

Z uveljavitvijo nove Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Ur. l. RS, št. 87/2012, 109/2012 – v nadaljevanju Uredba), je prenehal veljati Pravilnik o metodologiji za oblikovanju cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Ur. l. RS, št. 63/2009). Le ta je predvideval pridobitev soglasja za nameravani dvig cene od resornega ministrstva, Uredba pa določa, da ceno storitve javne službe predlaga izvajalec javne službe z elaboratom o oblikovanju cene izvajanja storitev javne službe, potrdi pa jo pristojen občinski organ.

Odlok o gospodarskih javnih službah v občini Straža (Ur. l. RS, št. 75/2008) določa dejavnosti gospodarskih javnih služb in ureja način njihovega delovanja. V občini Straža je bila s Sklepom o izvajanju gospodarske javne službe na območju občine (Ur. l. RS, št. 20/2006, 36/2009) za opravljanje gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo na območju občine, določeno javno podjetje Komunala Novo mesto d.o.o..

Način izvajanja gospodarske javne službe je urejen z Odlokom o oskrbi s pitno vodo na območju občine Straža (Ur. l. RS, št. 38/2010). Javna služba v skladu z Odlokom obsega naslednje naloge:

- zagotavljanje vsem uporabnikom storitev javne službe zadostne količine pitne vode ustrezne kakovosti,
- vzdrževanje javnega vodovodnega omrežja, objektov in opreme, ki so namenjeni oskrbi s pitno vodo,
- vodenje evidenc odvzema pitne vode, distribucije in spremljanje vodnih izgub na omrežju,
- izvajanje internega nadzora nad kvaliteto vode in obveščanje potrošnikov o kvaliteti pitne vode, motnjah v dobavi ter izvajanju potrebnih ukrepov ob izrednih razmerah.

2. OPIS DEJAVNOSTI OSKRBE S PITNO VODO

Občina se oskrbuje preko vodovodnega sistema Novo mesto-Jezero, Dolenjske Toplice in Straža-Devetak. Skupaj ima 36 km javnega vodovodnega omrežja (brez vodovodnih priključkov). Del omrežja (20 %) je starejšega od 50 let in ga je potrebno zamenjati.

	občina Straža
število prebivalcev (1.1.2012)	3.858
površina občine v km ² (1.1.2012)	28,5
gostota prebivalstva (št.preb./km ²)	135,4
število naselij (1.1.2012)	11
dolžina vod. omrežja brez priključkov	36 km
število vodohranov v obratovanju	4
skupna prostornina vodohranov	370 m ³
število aktivnih vrtin	
število aktivnih črpališč	6
število vodovodnih priključkov po novi Uredbi	1.139
število okvar na vod. omrežju 2012	53
vodne izgube 2012	23,98 %

vir: Statistični letopis 2012, Letno poročilo 2012

Območje občine Straža potrebuje za oskrbo s pitno vodo okoli 220.000 m³ vode letno, ki jo črpamo iz dveh vodnih virov. Največji delež prispeva vodovodni sistem Novo mesto-Jezero, ki pokriva 98,2 % potreb po pitni vodi. Vodovodni sistem Dolenjske Toplice prispeva nekaj več kot 1 % delež in zagotavlja vodo za območje Drganjih sel. Lastni vodni vir »Devetak« smo v letu 2007 izločili iz stalnega obratovanja zaradi težav s povečano motnostjo in mikrobiološko onesnaženostjo vodnega vira, ki se je redno pojavljala v času izdatnejših padavin. Omenjeni vodni vir predstavlja rezervo v primeru motene preskrbe iz vodovodnega sistema Novo mesto – Jezero.

Največje težave pri oskrbi s pitno vodo v Občini Straža povzročajo motnje zaradi okvar na dotrajanih odsekih vodovoda in občasno povečana motnost pitne vode, ki se pojavlja ob izdatnejših padavinah na vodnem viru Jezero in Dolenjske Toplice.

Vzdrževanje in čiščenje objektov na sistemu javnega vodovoda obsega:

- preglede in izpiranje javnega vodovodnega omrežja,
- odkrivanje lokacij, kjer se pojavljajo okvare in vodne izgube,
- popravila okvar na vodovodnih ceveh,
- vzdrževanje črpališč, vodohranov in merilno regulacijske opreme,
- nadzor nad delovanjem črpalk,
- ugotavljanje motnosti vode na vodnih virih,
- nadzor nad izvedbo novih priključkov,
- vodenje katastra.

V okvir vzdrževanja spada tudi redni letni pregled hidrantov. Evidenca hidrantov se vodi v katastru javnega vodovoda v okviru GIS-a. Za vzdrževanje javnega hidrantnega omrežja, se zagotavljajo sredstva v okviru občinskega proračuna. V letu 2013 smo z občino sklenili pogodbo o vzdrževanju, ki zagotavlja nujno potrebna sredstva za vzdrževanje hidrantnega omrežja na terenu.

ID VODOVODNEGA SISTEMA (OBČINA)	ŠTEVILO HIDRANTOV NA OMREŽJU	ALI SISTEM ZAGOTAVLJA DOVOLJ POŽARNE VODE [DA/NE]	PREDVIDENI STROŠKI VZDRŽEVANJA ZA LETO 2012 [EUR]	ŠTEVILO PRESKUSOV DELOVANJA HIDRANTOV [št./na leto]
Straža	133	DA	4.785	1 x

Javna služba oskrbe s pitno vodo se izvaja v skladu s Programom oskrbe s pitno vodo občine Straža. Program pripravi izvajalec javne službe na osnovi določil 25. člena Uredbe o oskrbi s pitno vodo (Ul. RS, št. 88/2012), ki ga potrdi občinski svet.

Na območju občine Straža ni v obratovanju zasebnih vodovodov.

3. STROŠKI STORITEV OSKRBE S PITNO VODO IN SESTAVA CENE STORITVE

V skladu z določili 16. člena Uredbe, je cena storitve oskrbe s pitno vodo sestavljena iz:

- omrežnine in
- vodarine.

Omrežnina vključuje:

- stroške amortizacije infrastrukture ali najema te javne infrastrukture.
Omrežnina se ugotavlja v letnem znesku na osnovi predračuna amortizacije ob upoštevanju letnih amortizacijskih stopenj, kot jih določa Uredba. Omrežnina se za posameznega uporabnika določi glede na obračunski vodomer glede na porabo pitne vode.
- stroške zavarovanja infrastrukture javne službe,
- stroške, povezane z odškodninami za infrastrukturo javne službe,
- stroške obnove in vzdrževanja priključkov na javni vodovod in vodomerov v obsegu nalog izvajalca javne službe oskrbe s pitno vodo v skladu s predpisom, ki ureja oskrbo s pitno vodo (po novem je vključen v ceno omrežnine in se na računu ne prikazuje več kot posebna postavka),
- vodno pravico.

Vodarina je tisti del cene, ki krije stroške opravljanja javne službe. Te stroške vključujejo:

- neposredni stroški materiala in storitev,
- neposredne stroške dela,
- druge neposredne stroške,
- splošne (posredne)proizvajalne stroške,
- splošne upravne stroške,
- obresti zaradi financiranja opravljanja storitev, druge poslovne odhodke in donos,
- vodna povračila,
- donos.

Na podlagi 5. točke 17. člena Uredbe se v večstanovanjskih stavbah, v katerih posamezne stanovanjske enote nimajo obračunskih vodomerov, za vsako stanovanjsko enoto obračuna omrežnina za priključek s faktorjem 1.

V občini Straža je na stanje maja 2013 na omrežje priključenih 23 večstanovanjskih stavb, v katerih je 145 stanovanjskih enot. Število priključkov se po novi metodologiji poveča iz 23 na 145.

Predračunska lastne cena se oblikuje tako, da krije vse stroške izvajanja posamezne storitve, vključno z vsemi stroški v zvezi z uporabo infrastrukture. V primeru, da pristojni občinski organ določi, da zaračunana prodajna cena storitev javne službe in stroškov uporabe infrastrukture ne pokriva celotne potrjene predračunske lastne cene, razliko subvencionira občina iz proračuna za uporabnike, ki so gospodinjstva ali izvajalci nepridobitne dejavnosti.

4. OBLIKOVANJE CENE STORITVE OSKRBE S PITNO VODO SKLADNO Z 9. ČLENOM »UREDBE«

4.1. Obračunska in predračunska količina opravljenih storitev javne službe oskrbe s pitno vodo za leto 2012 in 2014

Obračunska količina v m ³ za leto 2012	Predračunska količina v m ³ za leto 2014
159.098	150.905

Komentar:

Obračunska količina = količina storitev, ki je bila uporabnikom zaračunana v letu 2012.

Predračunska količina = v planu za leto 2014 načrtovana količina prodane pitne vode.

4.2. Obračunski in predračunski stroški izvajanja storitev javne službe oskrbe s pitno vodo za leto 2012 in 2014

Komentar:

Obračunski stroški = realizirani stroški opravljanja storitve oskrbe s pitno vodo v letu 2012.

Predračunski stroški = v planu za leto 2014 načrtovani stroški prodaje količine pitne vode iz točke 4.1..

Brez DDV

OSKRBA S PITNO VODO - POVPREČNA CENA	stroški 2012	obračunska lastna cena 2012	struktura lastne cene	predračun stroškov 2014	predračunska lastna cena (POTRJEJENA CENA) 2014
I. OMREŽNINA poprečna za m³	172.315	1,0831	64,06	169.661	1,1516
OMREŽNINA priključka DN 20 faktor 1 (1.114 priklj.)	172.315	9,0199		169.661	8,8809
OMREŽNINA priključka DN 25 faktor 3 (8 priklj.)		27,0596			26,6427
OMREŽNINA priključka DN 40 faktor 10 (6 priklj.)		90,1985			88,8091
OMREŽNINA priključka DN 50 faktor 15 (6 priklj.)		135,2978			133,2137
OMREŽNINA priključka DN 80 faktor 50 (4 priklj.)		450,9927			444,0456
OMREŽNINA priključka DN 100 faktor 100 (1 priklj.)		901,9854			888,0911
OMREŽNINA priključka DN 150 faktor 200 (0 priklj.)		1.803,9708			1776,1823
skupno število priključkov: 1.139					
število priključkov - faktor: 1.592					
najemnina infrastrukture	65.417	0,4112	24,32	96.780	0,6569
števina	27.340	0,1718	10,16	29.091	0,1975
vzdrževanje priključkov	80.261	0,5045	29,84	43.960	0,2984
- prihodki posebnih storitev	-703	-0,0044	-0,26	-170	-0,0012
II. VODARINA (m³)	96.673	0,6076	35,94	103.052	0,6995
1. Proizvajalni stroški	78.699	0,4947	29,26	67.697	0,4595
a) stroški materiala	18.019	0,1133	6,70	14.414	0,0978
- električna energija	12.238	0,0769	4,55	9.009	0,0611
- pogonsko gorivo	945	0,0059	0,35	671	0,0046
- material za pripravo vode					
- stroški nakupa vode					
- drugi stroški materiala	4.835	0,0304	1,80	4.735	0,0321
b) stroški storitev	60.680	0,3814	22,56	53.283	0,3617
- stroški intelektualnih in osebnih storitev	16	0,0001	0,01	16	0,0001
- stroški prevoznih storitev	9.199	0,0578	3,42	6.055	0,0411
- stroški drugih storitev	7.369	0,0463	2,74	8.985	0,0610
- stroški dela	20.626	0,1296	7,67	19.993	0,1357
- stroški amortizacije	1.853	0,0116	0,69	1.686	0,0114
- stroški vzdrževanja infrastrukture	19.092	0,1200	7,10	13.670	0,0928
- stroški vzdrževanja ostalih sredstev	1.919	0,0121	0,71	1.872	0,0127
- drugi proizvodni stroški	606	0,0038	0,23	1.006	0,0068
2. Splošni stroški izvajanja javne službe	18.673	0,1174	6,94	20.193	0,1371
3. Stroški vodnega povračila	12.480	0,0784	4,64	14.346	0,0974
4. Donos na lastna vložena sredstva - 5 %	1.215	0,0076	0,45	1.215	0,0082
5. - Prihodki posebnih storitev	-14.394	-0,0905	-5,35	-400	-0,0027
SKUPAJ I. + II. za m³	268.989	1,6907	100,00	272.713	1,8511

Največji delež v strukturi obračunske lastne cene za leto 2012 predstavlja vzdrževalnina priključka (29,84%) in strošek najemnine infrastrukture (24,32 %). Omrežnina predstavlja 64,06 % delež obračunske lastne cene za leto 2012.

Trenutno veljavna cena za vodarino za vse porabnike z vodnim povračilom znaša 0,6995 EUR/m³. Omrežnina, števina in vzdrževanje priključka za DN 20 znaša 8,2461 EUR na mesec

Osnova za obračun stroškov najemnine infrastrukture je Pogodba o poslovnem najemu infrastrukturnih objektov in naprav z občino Straža, ki je bila podpisana 17.12.2009.

Zaradi prevzema novih investicij v najem se je predvidena najemnina infrastrukture za leto 2014 glede na leto 2012 povečala za 31.000 EUR.

Splošni stroški izvajanja javne službe se na posamezne dejavnosti in občine delijo v skladu z Metodologijo za ugotavljanje poslovnih rezultatov Komunale Novo mesto d.o.o., ki je sestavni del Poslovnega plana za leto 2012. Metodologija je bila sprejeta s strani Sveta županov (7.12.2011) in vseh organov družbe Komunale ter občinskih svetov vseh občin ustanoviteljic.

Med splošnimi stroški izvajanja javne službe oskrbe s pitno vodo so zajeti stroški vodstva sektorja vodooskrbe ter odčitovalcev vodomero in stroški skupnih služb (vodstvo družbe, plan in analize, informatika in poslovne službe – kadrovsko pravni sektor in splošna služba, nabava, ekonomika).

Prihodki posebnih storitev pri omrežnini znižujejo stroške omrežnine in se nanašajo na plačane zamudne obresti ter stroške izvršb in prodajo vodomero.

Stroški drugih storitev zajemajo analize vode, komunalne storitve, varovanje premoženja, obvestila o prekuhanju vode in ostalo.

Stroški vzdrževanja infrastrukture zajemajo stroške popravila okvar na vodovodnem omrežju in obnove vodovodnih priključkov.

Stroški vzdrževanja ostalih sredstev se nanašajo na vzdrževanje informacijske tehnologije in transportnih sredstev.

Prihodki posebnih storitev pri vodarini znižujejo stroške vodarine in se nanašajo na izvedbo popravil na priključkih, popravilo hidrantov in na plačilo zamudnih obresti ter stroškov izvršb.

4.3. Pojasnila odmikov obračunske cene od predračunske in od potrjene cene storitev javne službe oskrbe s pitno vodo za preteklo obračunsko obdobje

Pojasnila se bodo prvič navajala za poslovno leto 2013.

4.4. Primerjava obračunskih cen javne službe oskrbe s pitno vodo z obračunskimi cenami storitev javne službe na primerljivih območjih

V skladu s 27. členom Uredbe do opredelitve primerljivih območij s strani Ministrstva, v elaboratu ni možno opredeliti primerjave s primerljivimi območji. Ob izdelavi tega elaborata pristojno Ministrstvo še ni objavilo primerljivih območij.

4.5. Primerjava potrjenih cen javne službe oskrbe s pitno vodo s potrjenimi cenami storitev javne službe na primerljivih območjih

V skladu s 27. členom Uredbe do opredelitve primerljivih območij s strani Ministrstva, v elaboratu ni možno opredeliti primerjave s primerljivimi območji. Ob izdelavi tega elaborata pristojno Ministrstvo še ni objavilo primerljivih območij.

4.6. Primerjava obračunske cene infrastrukture javne službe oskrbe s pitno vodo s primerljivimi območji

V skladu s 27. členom Uredbe do opredelitve primerljivih območij s strani Ministrstva, v elaboratu ni možno opredeliti primerjave s primerljivimi območji. Ob izdelavi tega elaborata pristojno Ministrstvo še ni objavilo primerljivih območij.

4.7. Primerjava izvajalca javne službe s povprečjem panoge tiste javne službe, za katero je javno podjetje registrirano, s pomočjo kazalnikov

Komunala Novo mesto d.o.o. je registrirana za dejavnost E 36.000 – zbiranje, prečiščevanje in distribucijo vode. Vsi navedeni podatki so za leto 2012.

Komunala Novo mesto d.o.o. je sicer registrirana za dejavnost zbiranja, prečiščevanja in distribucijo vode, izvaja pa vse gospodarske javne službe in tudi tržne dejavnosti na področju investicij in katastra, zato primerjava s panogo E 36.000 ni najbolj primerna.

4.7.1. Pospešena pokritost kratkoročnih obveznosti

koeficient pospešene pokritosti = $\frac{\text{vsota likvidnih sredstev} + \text{kratkoročne terjatve}}{\text{kratkoročne obveznosti}}$

Panoga E 36.000 = 1,35

Komunala d.o.o. Novo mesto = 1,58

4.7.2. Gospodarnost poslovanja

koeficient gospodarnosti = $\frac{\text{poslovni prihodki}}{\text{poslovni odhodki}}$

Panoga E 36.000 = 1,01

Komunala d.o.o. Novo mesto = 1,03

4.7.3. Povprečna mesečna plača na zaposlenca v EUR

Panoga E 36.000 = 1.504,00 EUR

Komunala d.o.o. Novo mesto = 1.841,00 EUR

Komentar:

Podatki so dostopni na spletni strani Ajpes-a.

4.8. Obseg poslovno potrebnih osnovnih sredstev za izvajanje javne službe oskrbe s pitno vodo za leti 2012 in 2014

V preteklem obračunskem obdobju, letu 2012, so bila za izvajanje javne službe oskrbe pitno uporabljena osnovna sredstva v skupni sedanji vrednosti 24.296 EUR na dan 31.12.2012.

V prihodnjem obračunskem obdobju, v letu 2014, so načrtovana osnovna sredstva za izvajanje dejavnosti v enakem obsegu kot v letu 2012.

Potrebna osnovna sredstva za izvajanje javne službe oskrbe s pitno vodo za vse občine (na občino Straža pripada delež v skladu s sprejetimi sodili v Metodologiji) obsegajo tovorna vozila za potrebe tekočega vzdrževanja in nadzora javnega vodovoda s pripadajočimi objekti in ostala oprema in drobno orodje (jeklenke za klor, UKV postaje, merilniki, detektorji,...).

4.9. Razdelitev splošnih stroškov v skladu z 10. členom Uredbe za leti 2012 in 2014

Splošni stroški so razdeljeni v skladu z Metodologijo za ugotavljanje poslovnih rezultatov Komunale Novo mesto d.o.o. po dejavnostih in občinah, ki je sestavni del Poslovnega plana Komunale in so jo potrdili Svet županov, ostali organi družbe in občinski sveti vseh osmih občin ustanoviteljic.

V prihodnjem obračunskem obdobju 2014 je načrtovani delež splošnih stroškov, dodeljenih na javno službo, 1,2 %.

4.10. Prihodki, ki jih izvajalec ustvari z opravljanjem posebnih storitev za leti 2012 in 2014

Na dejavnosti oskrbe s pitno vodo je bilo v letu 2012 ustvarjenih 14.394 EUR prihodkov z opravljanjem posebnih storitev, ki se nanašajo na izvedbo popravil na priključkih, popravilo hidrantov in na plačilo zamudnih obresti ter stroškov izvršb. V letu 2014 načrtovani prihodki posebnih storitev znašajo 400 EUR in se nanašajo na finančne prihodke.

4.11. Donos na vložena poslovno potrebna osnovna sredstva za leti 2012 in 2014

Donos na vložena poslovno potrebna sredstva izvajalca, vračunan v ceno izvajanja storitve, skladno s predpisano metodologijo ne sme presegati 5% vrednosti poslovno potrebnih osnovnih sredstev za opravljanje javne službe.

Donos na poslovno potrebna vložena sredstva za področje oskrbe s pitno vodo znaša za 1.215 EUR za leto 2012 in 2014.

4.12. Število zaposlenih za izvajanje storitev javne službe za leti 2012 in 2014

Za izvajanje storitev javne službe oskrbe s pitno vodo je bilo v letu 2012 zaposlenih 0,7 delavca, v letu 2014 pa predvidevamo enako število.

Komentar:

Izračunali smo povprečno število delavcev za izvajanje storitev javne službe oskrba s pitno vodo za leto 2012 in načrtovano število za 2014.

4.13. Podatek o višini najemnine za javno infrastrukturo in podatek o njenem deležu, ki se prenese na uporabnike javne infrastrukture

Najemnina za javno infrastrukturo za izvajanje storitev javne službe oskrba s pitno vodo za leto 2013 znaša 96.780 EUR in se v celoti prenese na uporabnike javne službe.

4.14. Stopnja izkoriščenosti javne infrastrukture, ki je namenjena izvajanju javne službe in stopnja izkoriščenosti javne infrastrukture, ki je namenjena izvajanju posebnih storitev

Stopnja izkoriščenosti javne infrastrukture gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo je 100%.

4.15. Prikaz sodil za razporejanje vseh stroškov in prihodkov po dejavnostih ter po občinah

Stroški in prihodki so ob nastanku razčlenjeni in pripoznani skladno z določili Računovodskih standardov, ter po viru nastanka razvrščeni neposredno na dejavnost in občino, kjer so pri izvajanju storitev neposredno nastali. Stroški, ki imajo značaj splošnih stroškov (nabave, uprave in prodaje), se delijo na podlagi sprejetih sodil, to je deleža proizvodjalnih stroškov posamezne dejavnosti v skupnih proizvodjalnih stroških vseh dejavnosti.

Sodila za razporejanje vseh stroškov in prihodkov po dejavnostih ter po občinah so natančno opredeljena v Metodologiji za ugotavljanje poslovnih rezultatov Komunale Novo mesto d.o.o. po dejavnostih in občinah, ki je sestavni del Poslovnega plana Komunale Novo mesto d.o.o..

4.16. Druga razkritja na podlagi Slovenskega računovodskega standarda 35

Ni drugih razkritij na podlagi SRS 35.